

Duurzaamheidsinformatie

Productbenaming: Pensioenfonds Openbare Bibliotheken

LEI-code: 724500YNW81DJUMO1J25

1) Samenvatting

Binnen het ESG-beleid stelt het pensioenfonds een aantal maatschappelijke thema's centraal. Een deel van de thema's zet het pensioenfonds in om *do-no-harm principes* te verankeren (uitsluiting van bedrijven en landen).

Een ander deel van de thema's zet het pensioenfonds in om invulling te geven aan diverse *do good doelstellingen*. Hiermee beoogt het pensioenfonds om binnen de invloedssfeer en de middelen die het pensioenfonds heeft een positieve maatschappelijke bijdrage te leveren.

Daarnaast integreert het pensioenfonds duurzaamheidsaspecten in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Deze toepassing richt zich op de CO₂-kenmerken van delen van de beleggingsportefeuille. Hierdoor heeft de beleggingsportefeuille andere kenmerken dan de brede marktindex ten aanzien van CO₂-uitstoot.

Het pensioenfonds hanteert een actief stem- en engagement- (dialog) beleid, waarmee het ondernemingen aanspoort tot duurzamer gedrag op bovengenoemde thema's.

Het pensioenfonds past het ESG-beleid op ten minste 89% van de totale beleggingsportefeuille toe. Alleen op de EMD-portefeuille is dit niet het geval. Het pensioenfonds belegt ten minste 3,7% van de portefeuille in duurzame beleggingen.

Het pensioenfonds meet de voortgang van het ESG-beleid met de volgende indicatoren:

- Beoordeling of de uitsluitingslijst door de aangestelde manager van discretionaire mandaten volledig is toegepast en beoordeling in welke mate de uitsluitcriteria van het pensioenfonds van toepassing zijn op de beleggingsfondsen die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuille.
- Beoordeling van CO₂-footprint, CO₂-intensiteit, waterintensiteit, afvalintensiteit, ESG-risicoscores, controversescores van de beleggingsportefeuille. Dit heeft betrekking op de aandelen en bedrijfsobligatiebeleggingen (mandaat en fonds).
- Beoordeling of de minimumallocaties naar green bonds (en/of social bonds) door de aangestelde manager zijn toegepast.
- Beoordeling of het stem- en engagementbeleid bijdraagt aan de thematische uitgangspunten. De monitoring wordt voor ons verzorgd door de fiduciair beheerder.

De fiduciair beheerder monitort de indicatoren. Het pensioenfonds gebruikt de data van MSCI voor de rapportages. Een deel van de data wordt geschat door de fiduciair beheerder.

Het pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen in de zin van de SFDR-wetgeving om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukenmerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd.

2) Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Het pensioenfonds promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Het pensioenfonds belegt wel ten minste 3,7% van de portefeuille in duurzame beleggingen. Dit betreffen hoofdzakelijk groene obligaties. Deze beleggingen dragen bij aan de financiering van ecologische impact en doen geen significante schade aan duurzame doelstellingen.

Per door de wet voorgeschreven indicator (voor significante schade, ook wel aangeduid als PAI-indicator) is beleid opgesteld door de aangestelde beheerder bij de selectie van duurzame beleggingen. De beheerder heeft een eigen kwantitatieve of kwalitatieve drempel opgesteld voor alle 14 verplichte indicatoren met betrekking tot ondernemingen waarin is belegd aan de hand van informatie van een externe gegevensverstrekker. De drempels kunnen zowel op relatieve als op absolute basis zijn vastgesteld. Als er voor een specifieke indicator geen gegevens beschikbaar zijn, is er een geschikte vervangende maatstaf vastgesteld. Als er noch PAI-gegevens noch vervangende PAI-gegevens (mits relevant) beschikbaar en/of van toepassing zijn, wordt die emittent over het algemeen uitgesloten om als duurzame belegging te kwalificeren.

De duurzame beleggingen zijn eveneens afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. De principes van het UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs) vormen het toetsingsraamwerk voor alle beleggingen, inclusief duurzame beleggingen. Ondernemingen die vallen binnen de meest grove en structurele schendingscategorieën van Global Compact-principes, OESO-richtlijnen of de UNGPs worden uitgesloten.

3) Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Het pensioenfonds promoot specifiek de volgende ecologische en sociale kenmerken:

Do no harm:

Het pensioenfonds wil de negatieve impact van activiteiten en producten van ondernemingen en landen waarin het kan beleggen beperken. Hierbij stelt het pensioenfonds de uitgangspunten van het VN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights centraal. Dit betreft de volgende maatschappelijke thema's:

- mensenrechten
- arbeidsnormen
- milieunormen
- anti-corruptie
- consumentenbelangen
- wetenschap en technologie
- mededinging
- belastingen

Do good:

Het pensioenfonds wil ook via de beleggingsportefeuille positief bijdragen aan de volgende maatschappelijke thema's die door de deelnemers van het pensioenfonds als belangrijk en relevant worden gezien:

- Solidariteit, waaronder kansen voor iedereen, een leven lang leren en weerbaarheid
- Klimaatverandering, waaronder financiering van de energietransitie

Daarnaast integreert het pensioenfonds duurzaamheidsaspecten in de beleggingsbeslissing (ESG-

integratie). Deze toepassing richt zich op de CO₂-kenmerken van delen van de beleggingsportefeuille. Hierdoor heeft de beleggingsportefeuille andere kenmerken dan de brede marktindex ten aanzien van CO₂-uitstoot.

Het pensioenfonds zet een actief stem- en engagement- (dialoog) beleid in, waarmee het ondernemingen aanspoort tot duurzamer gedrag op bovengenoemde thema's.

4. Beleggingsstrategie

Het pensioenfonds voert een beleggingsstrategie waarbij het renterisico van de verplichtingen wordt beheerst via de matchingportefeuille. Hieronder vallen de volgende beleggingscategorieën: Europese staatsobligaties, liquiditeiten en rentederivaten. Daarnaast hanteert het pensioenfonds de rendementsportefeuille, waaronder de volgende categorieën vallen: aandelen, bedrijfsobligaties, liquiditeiten, niet-beursgenoteerd vastgoed, staatsobligaties van opkomende markten. De allocaties volgen uit de Asset Liability Management-berekeningen en die input vormt de basis voor de strategische asset-allocatie.

Het ESG-beleid is uitvoerig beschreven en gepubliceerd op de website van het pensioenfonds en is van toepassing op bovenstaande beleggingsstrategie. Binnen het beleid past het pensioenfonds de volgende ESG-instrumenten toe:

- Het voeren van een uitsluitingsbeleid op ongewenst gedrag. Hieronder vallen ondernemingen en landen die in de categorie van meest grove en structurele schendingen van internationale normen vallen. Door toepassing van dit beleid kan het pensioenfonds deze activiteiten niet financieren. Hiermee geeft het pensioenfonds invulling aan het principe van do no harm en beheerst het ESG-risico's.
- Het voeren van een uitsluitingsbeleid op ongewenste producten waardoor het pensioenfonds deze producten niet kan financieren. Hiermee geeft het pensioenfonds invulling aan het principe van do no harm en beheerst het ESG-risico's.
- Het voeren van een betrokkenheidsbeleid door als actief aandeelhouder ondernemingsbeleid te verduurzamen. Hierbij kan het pensioenfonds een stembeleid en een engagementbeleid inzetten om de lange termijn waardecreatie van ondernemingen, voor de maatschappij en daarmee lange termijn waardecreatie voor de deelnemers te verhogen. Het pensioenfonds zet het betrokkenheidsbeleid in om invulling te kunnen geven aan de do good-principes.
- Het integreren van duurzaamheidsaspecten in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). Dit kan zijn in de besluitvorming om specifieke vermogensbeheerders wel of niet aan te stellen, maar dit kan ook binnen het beleggingsproces van de vermogensbeheerder plaatsvinden. Het pensioenfonds zet ESG-integratie in om beleggingsrisico's te beheersen.
- Het onderzoeken en mogelijk inzetten van impactbeleggingsmogelijkheden. Hiermee streeft het pensioenfonds naast een goed financieel rendement ook een klimaatdoelstelling na. Met impactbeleggen kan het pensioenfonds, naast een financieel rendement, ook uiting geven aan de wens om maatschappelijk nuttige projecten te ondersteunen door middel van financiering.

- Het deelnemen aan collectieve rechtszaken (class actions). Het pensioenfonds neemt deel aan class actions waarmee wordt geprobeerd de financiële schade voor het pensioenfonds, ontstaan door overtredingen van bedrijven, vergoed te krijgen. De deelname aan class actions dient tevens om de corporate governance in het algemeen te verbeteren.

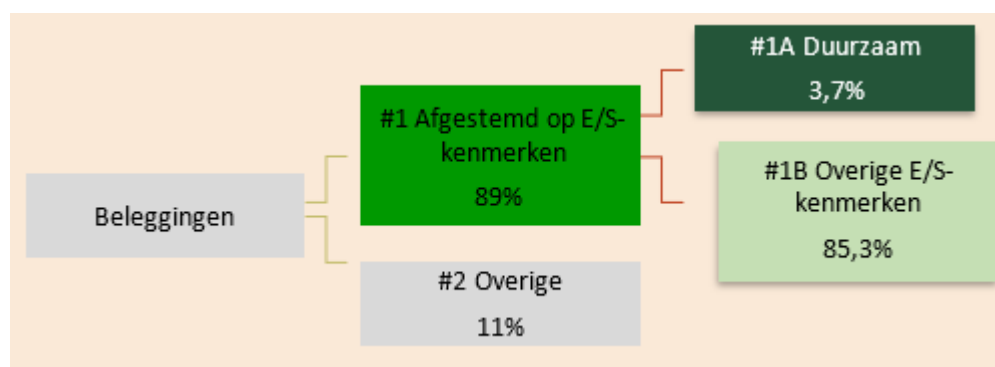
Het pensioenfonds hanteert daarnaast een beleid om praktijken op het gebied van goed bestuur te beoordelen voor de ondernemingen waarin het pensioenfonds is belegd. Bij de directe beleggingen in bedrijven (aandelen en obligaties) via discretionaire mandaten hanteert het pensioenfonds een uitsluitingenbeleid, waarbij onder andere bedrijven worden uitgesloten die zich schuldig maken aan ernstige overtredingen van de UN Global Compact-principes en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UNGPs. De geselecteerde beleggingsfondsen die in bedrijven beleggen kennen een eigen beleid ten aanzien van goed bestuur, wat tot uitdrukking komt in de SFDR 8 (of 9)-classificatie die deze fondsen hebben.

Voor specifieke beleggingscategorieën, waaronder bank loans, cash en emerging markets debt, kan het zijn dat er geen geschikte fondstoplossing beschikbaar is die beleid op goed bestuur volgt. Deze beleggingscategorieën hebben een beperkt gewicht in de totale beleggingsportefeuille.

Voor ondernemingen die verbeteringen kunnen doorvoeren op het vlak van goed bestuur en zich wel in de beleggingsportefeuille bevinden, zet het pensioenfonds een actief stembeleid en engagementbeleid in. Hiermee stelt het pensioenfonds zich ten doel om positief bij te dragen aan verbeterde borging van goed bestuur.

5. Aandeel beleggingen

Het pensioenfonds hanteert geen doelstelling voor duurzame beleggingen in de zin van artikel 2 (17) SFDR. De geplande asset allocatie in termen van SFDR is als volgt:

#2 Overige betreft de fondsbeleggingen in (1) obligaties van opkomende landen in lokale valuta, (2) obligaties van opkomende landen in harde valuta en (3) de beleggingen in Bank Loans. Deze categorieën zijn opgenomen met het oog op het verbeteren van het risico/rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille. De eerste twee categorieën beleggen hoofdzakelijk in staatsobligaties, maar er kan niet worden uitgesloten dat de beheerder ook in staatsgelieerde ondernemingen belegt. Hiervoor zijn geen ecologische of sociale minimumwaarborgen vastgelegd.

6. Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Het pensioenfonds meet de verwezenlijking van deze duurzaamheidskenmerken door de volgende duurzaamheidsindicatoren te gebruiken:

Voor Do no harm:

- Beoordeling of de uitsluitingslijst door de aangestelde manager van discretionaire mandaten volledig is toegepast en beoordeling in welke mate de uitsluitcriteria van het pensioenfonds van toepassing zijn op de beleggingsfondsen die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuille.
- Beoordeling van CO₂-footprint, CO₂-intensiteit, waterintensiteit, afvalintensiteit, ESG-risicoscores, controversescores van de beleggingsportefeuille. Dit heeft betrekking op de aandelen en bedrijfsobligatiebeleggingen (mandaat en fonds).

Voor Do good:

- Beoordeling of de minimumallocaties naar green bonds (en/of social bonds) door de aangestelde manager zijn toegepast.
- Beoordeling of het stem- en engagementbeleid bijdraagt aan de thematische uitgangspunten, door a) te evalueren of de uitgevoerde stemrechten de relevante duurzaamheidsthema's voldoende ondersteunen en b) het engagementprogramma voldoende voortgang boekt op gestelde doelen. Het stembeleid is van toepassing op het discretionaire aandelenmandaat, het engagementbeleid is van toepassing op alle aandelen- en bedrijfsobligatiebeleggingen.

De monitoring wordt voor ons verzorgd door de fiduciair beheerder van het pensioenfonds. Het pensioenfonds wordt ten minste jaarlijks geïnformeerd over de scores op de indicatoren.

7. Methodologieën voor ecologische of sociale kenmerken

De fiduciair beheerder van het pensioenfonds stelt jaarlijks of vaker op grond van het uitsluitingenbeleid van het pensioenfonds een lijst van uitgesloten ondernemingen en landen samen. Op basis van deze lijst screent de fiduciair beheerder de (indirecte) beleggingen van het pensioenfonds. Daarnaast rapporteert de fiduciair beheerder elk kwartaal de gemiddelde broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt. Deze cijfers zijn gebaseerd op de meetmethodiek van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) en omvatten scope 1, 2 en 3-data, waarbij de uitstoot wordt uitgedrukt relatief ten opzichte van de omzet van de onderneming. Waar relevant vergelijkt het pensioenfonds de uitstoot van de portefeuille met de broeikasgasintensiteit van marktwaardegewogen benchmarks.

8. Databronnen en -verwerking

Voor het samenstellen van de uitsluitingslijsten maakt de fiduciair beheerder gebruik van gegevens van MSCI.

De fiduciair beheerder volgt een proces om de kwaliteit van de data te waarborgen, zoals checks op consistentie, bewerking en aanvulling uit andere bronnen. Het pensioenfonds verwerkt zelf geen data en voert ook geen maatregelen uit om de kwaliteit van de data te waarborgen.

Voor de berekening van de broeikasgasintensiteit geldt dat deze data niet van alle ondernemingen beschikbaar is. Scope 1 en 2 zijn voor ondernemingen die deel uitmaken van de marktwaardegewogen index over het algemeen goed beschikbaar. Ontbrekende data wordt geschat op basis van sectorgemiddelden.

9. Methodologische en databeperkingen

Voor het samenstellen van de uitsluitingslijsten maakt de fiduciair beheerder gebruik van MSCI. De analyses zijn veelal terugkijkend, waardoor mogelijk niet alle actuele informatie is verwerkt. Omdat het pensioenfonds ook kan beleggen via fondsen, kan er onderliggend toch worden belegd in landen of bedrijven die op de uitsluitingslijst van het pensioenfonds staan. Dit kan worden veroorzaakt doordat de uitsluitingscriteria van de fondsbeheerder anders zijn dan die van het pensioenfonds of doordat de fondsbeheerder voor het vaststellen van bijvoorbeeld betrokkenheid bij controversiële wapens of schending van internationale normen andere databronnen of omzetrempels gebruikt dan de fiduciair beheerder. Naar verwachting zal dit echter op totaalportefeuilleniveau tot beperkte blootstelling leiden.

Niet voor alle ondernemingen in portefeuille is informatie beschikbaar over de broeikasgasintensiteit. Ontbrekende data worden geschat op basis van sectorgemiddelden. Dit kan alleen voor ondernemingen met activiteiten die voldoende overlap hebben met een sector. Het pensioenfonds verwacht dat de databeschikbaarheid onder invloed van wetgeving in de loop van de tijd zal verbeteren. Voor het universum waar het pensioenfonds nu decarbonisatiedoelen voor heeft gesteld (aandelen van ontwikkelde markten) is een databeschikbaarheid van scope 1, scope 2 en scope 3-data van 99%. Hiervan kan wel een groot deel het resultaat zijn van modelschattingen (tot 70%).

De databeperkingen hebben naar verwachting geen effect op het behalen van de ecologische en sociale kenmerken die het pensioenfonds promoot.

10. Due diligence

Het pensioenfonds voert jaarlijks een due diligence-onderzoek uit, waarbij de ondernemingen die zich in de beleggingsportefeuille bevinden, worden getoetst aan de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Met deze screening van de beleggingsportefeuille identificeert het pensioenfonds (potentiële) negatieve effecten op samenleving en milieu. Het pensioenfonds prioriteert de meest ernstige negatieve effecten op basis van ten minste ernst, schaal en onomkeerbaarheid. Hiervoor maakt het pensioenfonds gebruik van een classificatiesysteem voor veroorzaakte negatieve effecten (0 t/m 5), waarbij het pensioenfonds de meest negatieve effecten (categorie 4 en 5) nader betreft in het onderzoek. De uitkomsten van het due diligence-onderzoek worden besproken en beoordeeld door het bestuur. Hierbij toetst het pensioenfonds of de bestaande beleidsuitgangspunten, normstelling en mitigerende maatregelen ten aanzien van schendingen in de portefeuille nog volstaan. Het due diligence-onderzoek wordt voor ons uitgevoerd door de fiduciair beheerder van het pensioenfonds, waarbij gebruik wordt gemaakt van analyses van MSCI.

11. Engagementbeleid

Het pensioenfonds wenst binnen de eigen invloedssfeer invloed aan te wenden om ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheid te adresseren en mitigeren. Hiervoor zet het pensioenfonds een engagement- en stembeleid in (betrokkenheidsbeleid). Het beleid is beschreven in het MVB-beleid.

Het fonds zet een engagementbeleid in gericht op normschenders. Hiermee is het doel om bestaande schendingen op te heffen, schade te herstellen, gedupeerden te compenseren en processen aan te passen zodanig dat soortgelijke schendingen zich in de toekomst niet nogmaals voordoen. Daarnaast kan het pensioenfonds thematische dialogen voeren om duurzaamheidsindicatoren positief te beïnvloeden, waaronder CO₂-uitstoot, mensenrechten en gelijke kansen.

Het stembeleid is hoofdzakelijk gericht op goed bestuur, benoeming van bestuurders, beloningsbeleid en milieu- en sociale aandeelhoudersresoluties.

12. Aangewezen referentiebenchmark

Het pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen in de zin van de SFDR-wetgeving om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukenmerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd. Wel kan het zo zijn dat voor specifieke beleggingscategorieën en/of onderliggende beleggingsstrategieën duurzame benchmarks worden gebruikt. Hierbij kan worden gedacht aan EU-klimaatbenchmarks, waarmee CO₂-reductie wordt nagestreefd, en/of benchmarks voor duurzame obligaties, waaronder groene obligaties.